

—*H. Lenorman «Οί άποτυχημένοι», δράμα
σέ 14 εικόνες. Θίασος Κοτοπούλη, «Έλευ-
θέρα Σκηνή».*

Οί άποτυχημένοι τής ζωής μπορεί νάνε και άνθρωποι με άξια, έξαιρετική άξια μάλιστα, μα πού τους λείπουν τά εφόδια τής επιτηδειότητας και τής εύλυγισίας κ' ή κακοτυχία τους τους σπρώχνει διαρκώς στην άποτυχία. Ο συγγραφέας δέν έχει υπ' όψει του αυτούς, μα τους άλλους, τīs μετριότητες πού νομίζουν πώς κάτι είναι, πώς κάτι μπορούν νά δημιουργήσουν, στο τέλος φαντάζονται πώς είνε μεγαλοφυίες, δέν παραδέχονται κανένα, μα ή ζωή τους χτυπάει αλύπητα τους γδέρνει σκληρά τή γυμνότητά τους, καταδικάζοντας κάθε προσπάθειά τους σέ άποτυχία, στραπατσάρωντας τó τελευταία ίχνος του εγωίσμου τους και άποπνίγωντας στο ύστερο κάθε τους έλπίδα. Τέτοιους τύπους μετριότητων τής τέχνης—ένα συγγραφέα, ένα μουσικό, κάτι επαρχιακούς ήθοποιούς — μάς παρουσιάζει στο

εργο του ο συγγραφέας. Για μια στιγμή ή εμφάνιση του έρωτα πάει νά συγκρατήση τó κατακλίσμα των άποτυχημένων, μα είνε τόση ή κατηφορία, πού παρασύρεται κι' ο έρωτας στο βούρκο και μόνη έλπίδα πειά άπομένει ή απολύτρωση του θανάτου, πού άφου δέν έρχεται μόνος του, τόν φέρνει μια πιστολιά.

Ο Λένορμαν ξέρει καλά τά μυστικά τής σκηνης και τīs ψυχολογικές άδυναμίες του κοινού. Προσόντα πού είνε άναμφισβήτητα, μα πού δέν όρθοποδίζουν πάντα στο πλαίσιο τής σοβαρής τέχνης. Έτσι παρουσίασε τους τύπους του σκιταρισμένους περίτεχνα στίς πειδ άδρες τους γραμμές, μα δέν ένεβάθυνε, δέν τους ανέλυσε, δέν τους έδούλεψε προπλασματικά. Μάς έδωσε μονάχα τήν επιόλαιη φωτογραφική τους προοπτική, άλλου έπεισοδιακά (μουσικός) κι' άλλο μονότονα (συγγραφέας). Κι' αν τó έργο αυτό πού λέγεται δράμα (ένφ θά τοϋστεκε καλλίτερα ο χαρακτηρισμός: θεατρικό διήγημα) είχε τρεις πράξεις, σίγουρα πώς δέν θάκανε καμμιά έντύπωση και πώς θά φαινότανε σ' όλη της τή γυμνότητα ή επιφάνειακότητά του. Μα πολύ σοφά διαιρείται σέ δεκατέσσερις εικόνες πού δέν άντέχουν παραπάνω από πέντε λεπτά τής ώρας ή καθεμιά. Οί εικόνες αυτές είνε καρωμένες με πολλή θεατρική μαεστρία, μ' έξυπνες παρατηρήσεις, με γοργό διάλογο, με χτυπητή πραγματικότητα, με ψυχολογικές λεπτομέρειες, με τρουβάιγ για τά φινάλε, μα όλα δέν αναπληρώνουν φυσικά τήν δράση, τήν άνάλυση, τήν ένότητα ένός σκηνικού δραματικού έργου. Είνε σημειώσεις, ρεπορτάζ, με προσοχή κι' έπιμέλεια μαζεμένο και μ' επιτηδειότητα σκαρωμένο θεατρικά. Κάτι άνάλογο με τīs σημειώσεις και τīs τρουβάιγ με τīs όποιες ο Ντεκομπρά συνθέτει τά τελευταία του ρομάντσα. Και μόνο ή διαρρηση μίας τέτοιας κοινωνικής θέσεως, όπως οί άποτυχημένοι τής ζωής, σέ δεκατέσσερα μέρη, δείχνει τήν άδυναμία του έργου.

Τό άνέβασμά του από τó θίασο τής «Έλευθέρας Σκηνης» ήταν άρτιο, μελετημένο κι' εύσυνείδητο. Ηθοποιοί, σκηνοθεσία, σκηνογραφίες, ήταν όλα στη θέση τους. Τους πρώτους ρόλους έκράτησαν ή Κα Μαρίκα Κοτοπούλη, πού έκτός από τó έξαιρετο παίζιμό της ήταν και γοητευτική ως άφορφιά και εμφάνισης κι' ο κύριος Μήτσος Μυράτ (στον όποιον όφείλεται κ' ή φραία μετάφραση του έργου) άρτιώτατος έπίσης. Έξαιρετική μνεία είνε δίκαιο νά γίνη για τή γοργότητα τής άλλαγής των εικόνων και άξιος κάθε έπαίνου γι' αυτό είνε ο κ. Μελάς.